

מערך אשכול

החוג ללימודים רב תחומיים

שם הקורס: המגזר השלישי – רקע ומושגי יסוד

שם המרצה: ד"ר אסף תורג'מן

שעת קבלה: יום ראשון 12-13 (בתאום מראש) חדר: 1206

טלפון: 0523707577

דואר אלקטרוני: assaftu@gmail.com

מטרות הקורס:

תפוצתו הרבה של המגזר השלישי בעשורים האחרונים הפכו אותו לתחום המעורר עניין רב בשדה הציבורי והמחקרי כאחד. בישראל בלבד מונה מגזר זה מעל ל- 40,000 ארגונים ללא-כוונות-רווח החולשים על פני תחומים רבים ומגוונים. במהלך הקורס נתחקה אחר ההיבטים הרעיוניים של החברה האזרחית, נסווג את תחומי פעילותו של המגזר השלישי ונתאר דפוסים שונים של מגזר זה בקהילות שונות בישראל.

דרישות הקורס והרכב הציין:

מבחן מסכם

שימו לב: השתתפות בבחינה מותנית בביצוע בוחן האמצע וב%80 נוכחות.

נושאי הלימוד:

➤ בסבך ההגדרות: חברה אזרחית, מגזר שלישי, קבוצה משנית, קבוצת אינטרס ומלכ"רים

תיאוריה:

- 'מדינת שומר הלילה' וראשיתה של החברה האזרחית בעת החדשה – ג'ון לוק
- החברה האזרחית בהגותו של פרידריך הגל
- הדמוקרטיה באמריקה והחברה האזרחית – פרנסיס טוקוויל
- הון חברתי – רוברט פוטנאם

החברה האזרחית בישראל: היסטוריה, פוליטיקה וביקורת:

- התפתחותה של החברה האזרחית בישראל
- האם קיימת בישראל חברה אזרחית?
- קץ מדינת הרווחה
- החברה האזרחית במגזרים פריפריאליים

אקטואליה:

- אקטיביזם: מחאה חברתית – בין OWS למחאת קיץ 2011.
- כלכלה חברתית

רשימת קריאה:

במהלך הקורס תופנו לקריאה מתוך הרשימה הבאה:

- לוק, ג'ון. "על הממשל המדיני" בתוך: זיסר וצור (עורכים). המחשבה המדינית. עמודים 237-233.
- הגל, ג. פרידריך. "הפילוסופיה של החוק" בתוך: זיסר וצור (עורכים). המחשבה המדינית. עמודים 402-401.
- דה-טוקוויל, אלקסיס. הדמוקרטיה באמריקה. ירושלים: שלם, תשס"ח. עמודים 196-203; 540-550.
- ישי, יעל. בין גיוס לפיוס: החברה האזרחית בישראל. ירושלים: כרמל, 2003. עמודים 49-22.
- גל-נור, יצחק; בלאנדר, דנה. המערכת הפוליטית הישראלית. ת"א: עם עובד והמכון הישראלי לדמוקרטיה, 2013. עמודים 667-677.
- סבירסקי, ברברה. "בריאות". בתוך: רם, אורי; ברקוביץ, ניצה (עורכים). אי/שוויון. באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון, 2006. עמודים 72-64.
- בן אליעזר, אורי. "חברה אזרחית". בתוך: רם, אורי; ברקוביץ, ניצה (עורכים). אי/שוויון. באר שבע: אוניברסיטת בן-גוריון, 2006. עמודים 180-173.
- קימרלינג, ברוך. "מיליטריזם בחברה הישראלית". תיאוריה וביקורת. 4, 1993. עמודים 123-140.
- שכטר, אשר. רוטשילד: כרוניקה של מחאה. ת"א: הקיבוץ המאוחד-קו אדום, 2012. עמודים 51-15.
- Robert D. Putnam. Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy. 1993